

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

بررسی تاثیر اجرای برنامه آموزشی بر آگاهی و عملکرد پرستاران در مدیریت کاف لوله تراشه در بیماران بستری در بخش‌های مراقبت ویژه

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد پرستاری مراقبت‌های ویژه

استاد راهنما: دکتر نورالدین محمدی

استاد مشاور اول: دکتر ناهید دهقان نیری

استاد مشاور دوم: دکتر مصطفی محمدی

استاد مشاور آمار: عباس مهران

دانشجو: رقیه جوادی علی قشلاقی

دی ماه ۱۳۹۳

چکیده فارسی

زمینه و هدف: مدیریت کاف لوله تراشه از مراقبت‌های پرستاری مهم و اساسی در بیماران دارای لوله داخل تراشه می‌باشد. عوارض مرتبط به کاف و فشار نامناسب آن می‌تواند به مشکلات جدی و گاه غیرقابل بازگشت منجر شود. این مطالعه به بررسی تاثیر اجرای آموزش ضمن خدمت بر آگاهی و عملکرد پرستاران در مدیریت کاف لوله تراشه در بیماران بستری در بخش مراقبت ویژه وابسته به دانشگاه‌های علوم پزشکی شهر تهران پرداخته است.

روش بررسی: مطالعه به صورت نیمه‌تجربی با تعداد نمونه ۸۰ پرستار شاغل در چهار بخش مراقبت ویژه بیمارستان‌های آموزشی سینا، دکتر شریعتی، امام خمینی (ره) و حضرت رسول اکرم (ص) صورت گرفت. بر اساس انتخاب تصادفی، بیمارستان امام خمینی (ره) و رسول اکرم (ص) به عنوان گروه کنترل و بیمارستان سینا و شریعتی به عنوان گروه مداخله انتخاب شدند. برنامه آموزش ضمن خدمت شامل آموزش حضوری، ارائه پمفلت و آموزش عملی در رابطه با اصول صحیح مدیریت کاف لوله تراشه به شرکت کنندگان گروه مداخله بود. سنجش آگاهی و عملکرد پرستاران در مدیریت کاف لوله تراشه توسط پرسشنامه پژوهشگر ساخته قبل و پس از مداخله آموزشی انجام شد. همچنین فشار کاف لوله تراشه با استفاده از مانومتر قبل و بعد از اجرای مداخله برنامه‌ی آموزشی در هر دو گروه اندازه‌گیری گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها توسط آزمون‌های آماری کای دو، تست دقیق فیشر، تی مستقل و تی زوج با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۲ صورت گرفت.

یافته‌ها: مطابق پرسشنامه، نمونه‌های مورد پژوهش قبل از مداخله در هر دو گروه، آگاهی و عملکرد نسبتاً مطلوب در مدیریت کاف لوله تراشه داشتند ($p>0.05$). اندازه‌گیری فشار کاف‌های لوله تراشه نیز بیان می‌داشت نزدیک به نیمی از کاف‌ها فشار بیشتر از ۳۵ سانتی‌مترآب داشتند ($p>0.05$). بعد از اجرای مداخله در گروه مداخله آگاهی و عملکرد بهبود یافته ($P<0.01$) و میزان فشار کاف لوله تراشه در محدوده مطلوب ۲۰-۳۵ سانتی‌مترآب قرار گرفت ($p=0.026$).

نتیجه‌گیری: آموزش ضمن خدمت پرستاران بر آگاهی و عملکرد پرستاران در مدیریت کاف لوله تراشه تاثیر داشته و آنان را در ارائه مراقبت مطلوب به بیماران دارای لوله داخل تراشه کمک نماید.

کلمات کلیدی: مدیریت کاف لوله تراشه، پرستاری کاف لوله تراشه، فشار کاف لوله تراشه، آموزش و مدیریت کاف لوله تراشه

Tehran university of medical science
School of nursing and midwifery

Investigation of effectiveness of in- service education on nurses' knowledge and practice in endotracheal tube cuff care management

thesis for MSc degree of critical care nursing

supervisor: Dr. Nooredin Mohammadi
Co- supervisor:: Dr. Nahid Dehghan Nayeri
Dr. Mostafa Mohammadi

Rogheah Javadi Ali Gheslaghi

Jan 2015

Abstract

Introduction & Aim: Management of endotracheal tube cuff is an essential nursing care of the patients with endotracheal tube. Complications related to undesirable cuff pressure can lead to serious and irreversible problems. This study aimed to investigate the effectiveness of in-service education on knowledge and practice of nurses about management of tracheal tube cuff pressure in patients.

Method: This quasi-experimental study was performed at four hospitals including Sina, Dr Shariati, Imam Khomeini and Rasool Akram a sample size 80 participants. In order to provide random selection of samples, Imam Khomeini hospital and Rasool Akram hospital were selected as the control group and the intervention group was included Dr Shariati hospital and Sina hospital. The samples in the intervention group received education in relation to management of endotracheal tube. The content of education was covering the principle of endotracheal tube management which provided through lecture, pamphlet and practical education methods. Knowledge of nurses was assessed by the questionnaire and nurses' practice was assessed by self-report questionnaire and measurement of endotracheal tube cuff pressure before and after intervention. Analysis Data was conducted using the SPSS version 22 through chi-square test, Fisher's exact test, independent t-test and pair t-test.

Finding: Results showed that both study groups had relatively appropriate knowledge and practice in management of endotracheal tube cuff before intervention ($p > 0.05$). The cuff pressure in approximately 50% of endotracheal tubes was greater than 35 cmH₂O. After intervention, nurses' knowledge and practice in the intervention group was improved ($P < 0.01$) and the endotracheal tube cuff pressure was in the appropriate range of 20-35 cmH₂O ($p = 0.026$).

Result: In-service education is effective to improve nurses' knowledge and practice in the management of endotracheal tube cuff pressure and helps them to provide appropriate care to patients with endotracheal tube.

Key words: tracheal tube cuff management, tracheal tube cuff care, tracheal tube cuff pressure, education program and tracheal tube cuff management